

Raq'ambı

11

İzrailıybişe Rəbbilena haa'a

¹ Millet əq'übeeqa gitxhuva, manbişe Rəbbilena haa'a. Man g'ayxhı Rəbbe it'umba qəl hav'u. Rəbbin ts'a manbı aaxvane cigayne nekke mıglekne çadırbişik qexha. ² Milletincad Mısalqa ona'a giyğal. Mısee dü'ə hav'umee, ts'a k'ədəqqən.

³ Rəbbin ts'a ma'ad qitxhuva, mane cigayn do Tavera (*gyotxhuniy*) axva.

İzrailıybişis çuru ikkiykan

⁴ Manbişika vooxhene menne cigabişeençe qabıynbişin napsbı geed qeedaxhe. İzrailıybı manbişika sacıgee gyaaşe-gyaaşe eyhen:

- Şaqad oxhanasın çuruxhiy ıxhayn! ⁵ Şi həşdilqamee Misir q'ərad otxhanan baluğar, xiyarar, g'avumar, sipaa, ç'eç'ey, arnaa yik'el qalyaa'an. ⁶ Həşde şi k'yapt'iyınbı. Şak'le manıyale ğayrı vuççud g'ece deş.

⁷ Manna vuc k'aşnişne toxumek akar vuxha, rangıd cagvarada xhinne ıxha. ⁸ İnsanaaşe mana sav'u, vuxheene xıleyne yöxxeençe qığaa'a vuxha, devxheeneb dibakee gyoota vuxha. Manbişe mana k'umk'umeeyib qooxhar vuxha, kokaybıd ha'a ıxha. Mana zeytunne q'işee ç'əra qav'uyne kokayk akaraba vuxha.

9 Xəmde ı'xı'yne çiyka manna İzrailıybınane cigee qığooç'e vuxha.

Yights'al (70) ağsaqqal

¹⁰ Mısayk'le gırgın xızanbı, milletcad cone çadırne ghalee geşşe g'iyxhe. Rəbbis mançike it'umna qəl vuxha. Mıseeyid mançıs aq'va qa'a.

¹¹ Mısee Rəbbik'le eyhen:

- Nişil-allane Ğu zas inəxübna əq'üba hoole? Nya'a zı Yiğne ulen aqqı dışde, Ğu inimeene milletin zalqa yuk alixxhı? ¹² Nya'a, zakene in millet g'adı? Nya'a, zıne manbı vuxu? Ğu k'in g'assır yışde dekkaaşıs hevlesva uvhuyne cigabişeeqa, nya'a manbı zasqa uşax gyoqa'ane xhunaşşe uşax aqqıyn xhinne, avqu quvkees ulyookka? ¹³ Nənçene zı inimeen millet ats'ya'asın çuru ha'as? Manbı zasnee «Şas çuru heleva» gyaaşenbı. ¹⁴ Zassecad inemeene milletin yuk haqqas əxə deş, yızda mançılqa guc höö deş. ¹⁵ Ğu meed zak ögiylin xhinne ha'asxhee, zalqa ablesda ver zak'le g'avcesse, hucoone ixhes, Vas zı sik'ırra ixheyir ıkkaxhe yızın can həşdecad alişşe.

¹⁶ Rəbbe Mısayk'le eyhen:

- Vak'le İzrailin ç'ak'ınbı xhinne vaats'an, Zasqa yights'al (70) ağsaqqal ayre. Hasre manbı vakasana abı Rəbbika yuşanaa'ane çadırne ögiyl ulyoozrecen. ¹⁷ Zı giç'u vaka ma'ar yuşan ha'as. Zı valyne Yizde Rı'hı'ke alyaat'u, manbışısıd helesın, manbışed vaka sacigee milletin yuk ts'its'ecenva. Valqacad milletin yuk gimexhecenva, manbışe vas kumag ha'asın.

18 Milletik'le eyhe: «„Çuruxhiy ıxhayn oxhanasınva, Misircad yugdayiyva“ şu gyaaşegyaaşeyhen, Rəbbik'le g'ayxhiyn! G'iyqiys gicəpxı' vuxhecen, çuru oxhanas. 19 Şu man sa yiğna, q'öne yiğna, xhone yiğna, yits'ne yiğna, g'ane yiğna deş oxhanas. 20 Şu man bıkırne vazna quşeençe qalesmee, avts'u həlyvəq'ənasmee oxhanas. Şu vuşde yı'q'neene Rəbbilqa yı'q' sak'al hı'ı, Mang'une ögiyl gyaaşegyaaşevhuva: „Şi nişisne Misirğançe qığeepç'ı!“»

21 Mısee eyhen:

- Həşde yizde k'ane yixıd vəş aazır (600 000) adamiy vor, Ğunad eyhen: «Zı manbışis sa vazna avts'esin çuru heles!» 22 Nya'a, gırgın çavra-vəq'ə gyatt'veeyid manbı aats'eye? Nya'a, deryaheedın gırgın baluğ aqqeeyid manbı aats'eye?

23 Rəbbe Mısayk'le eyhen:

- Nya'a Rəbbin xıl cit'adane vod? Həşde vak'le g'acesın Zı vak'le uvhuynbı eyxheye, dişee.

24 Mısee qığeç'u Rəbbin cuvab insanaaşılqa hixhara'a. Mang'vee milletne ağsaqqalaasıke yights'al (70) insan sı'ı, Rəbbika yuşanaa'ane çadırne hiqiy-alla giviyl'an. 25 Mane gahıl Rəbb buludne dirakee giç'u, Mısayka yuşan ha'a. Mang'ulyne Allahne Rı'hı'ke alyaat'u, yights'alyne (70) ağsaqqalıs hele. Manbışılqa Rı'h gixı'mee, manbı Allahıken peyğambarar xhinne yuşan haa'a giviyl'gal. Sabara gah ilğevç'uyle qiyğab manbışda peyğambariyvalla ç'əvooxhena.

²⁶ Eldadiy Medad donan q'öyre insan, co vooxhene cigeecab avxu. Manbı ağsaqqalaaşika sacigee opk'un vuxheyib, manbı Allahne çadırısqa qığeebaç'e deş. Allahın Rı'h manbışılqad geç'en, manbışeb co aaxvane cigee peyğambariyvalla haa'ana. ²⁷ Sa cehil Mısaysqa g'adarxhun eyhen:

– Eldadeyiy Medadee co aaxvane cigee peyğambariyvalla vob haa'a.

²⁸ Mek'vranang'acad Mısays kumag ha'a girğilyne Nunne duxee Yeşuee Mısayk'le eyhen:

– Yizda xərna, manbı ulyoozar hee'e!

²⁹ Mısee mang'us inəxdun cuvab qele:

– Zı ikkanalinne, man yiğne yik'ek qet'u? Zasmee ikkaniy Rəbbe cune milletne girğing'ulqa Cun Rı'h g'axuvu, girğing'uke peyğambarar hee'ecen!

³⁰ Qiyğa Mısar İzrailin ağsaqqalarıb çadırıbı gı'xı'yne cigeeqa siviyk'al.

Rəbbe bilydirçinar gıxele

³¹ Rəbbe deryahıle g'axuvuyne mıtsın çadırıbı gı'xı'yne cigeeqa bilydirçinar adayle. Manbı aaxvane cigayne hiqiy-alla q'öne xilekkumne axtıvallee, sa yiğna əlyhəəsdemeene yəqqə bilydirçinar girğınəng'ə gyoku eyxhe. ³² Mane yiğil miç'eediyle otçu xəmdilqamee, xəmdəb çıkana, qinne yiğilib insanar bilydirçinar sa'a vuxha. Nekke k'ılda sı'ing'vee yits'ible xəbna ç'emç'e sav'u vuxha. Manbışe bilydirçinar co aaxvane cigayne hiqiy-alla gyoka. ³³ Çuru manbışde ghalyaqa hitxır yic gyeç'esse, Rəbb milletılqa

it'umra qəllamişexhena. Manbışilqa hapt'asın ik'ar salat'a'a.

³⁴ Naps geednanbı maa'ab k'evxhuva, mane cigalqa Qivrot-Hattaava (*naps geednanbışin nyaq'vbi*) do giyxhe.

³⁵ Millet Qivrot-Hattaavançe ayk'anan. Manbı Xatseroteeqa qabı maayib aaxvanbı.

12

Haruneeyiy Mayramee Mısayk'le cuvabbi eyhe

¹ Mısee Kuşeençe xhunaşşe hey'ıva, Haruneeyiy Mayramee mang'ulena haa'a vuxha.

² Manbışe eyhen:

– Nya'a Rəbb saccu Mısaykane yuşan hı'ı, şaka yuşan hı'ıcar dışde?

Rəbbik'le man g'iyxhen. ³ Mısee mısacar vucecar vuc ögeeqa huvu deş, məxür vucecar vuc ikkekkanə merna insan dyunyelyne aq'valycar ıxha deş.

⁴ Rəbbeə sayangada Mısayk'le, Harunuk'le, Mayramık'le eyhen:

– Vuşda xhebırsana, Zaka yuşan haa'ane çadırsıqa able.

Manbışda xhebırsana maqa havayk'ananbı.

⁵ Rəbb mane gahıl buludne dirakee giç'u, çadırene ghalee ulyorzul Haruniy Mayram qoot'al. Manbışda q'öyursana ögiylqa qığeepç'ımee,

⁶ Rəbbeə manbışik'le eyhen:

– Həşde Yizde cuvabil yugda k'ırı gyaqqe!
Vuşde yı'q'nee Rəbbına peyğambarnang'a
Zı mang'us gyagvanaxhe,
mang'uka nik'ee yuşanxhe ha'a.

7 Saccu Yizda nukar Mısa Zı manbıšile axtıra aqqaqqa.

Zı mang'ulqa Yızın milletcad g'alyadaççe.

8 Zı mang'uka işarabıška deş,
hambazıka xhinne yuşan ha'a.

Mang'uk'le Rəbb nəxürna ıxhay g'acuna.

Nəxübne şu qı'dəpqrı'n
Yizde g'uluna Mısaylena hav'u?

9 Rəbb manbıšılqa it'umra qəllamişxha mançe ayk'anna. 10 Çadırısse buludna dirak xəəqə ts'its'avxhamee, Harun sark'il Mayramıqa ilyakkıys, mana yiz xhinne cagvarane i'xnabıšın gyats'ı g'eece. 11 Mang'vee Mısayk'le eyhen:

- Yizda xərna, hucoone ixhes, ši ina beynyavavallayiy bınah hav'uva şasqa cazaa ts'its'aa'as ulymooka. 12 Hucoone ixhes, hımaysar məng'i'n tan yedine vuxhnecad qik'u qeçe gidğılne uşaxne tanık akarada axvas.

13 Mısee Rəbbilqa ona'a:

- Allah, zı Vake heqqa, hucoone ixhes mana yug qee'e!

14 Rəbbee Mısayk'le eyhen:

- Dakkee məng'i'ne aq'vays tyu i'xı'ynxhiy, nya'a mana yıghıllə yığna ulele g'iyxhas dişdiy? Mana yıghne yığs çadırbı gı'xhı'yne cigeençe qığeehe, yıghne yığile məng'i'sse maqa sayk'alas yeexə.

15 Mayram məxür yıghıllə yığna menne cıgee eexva. Mana çadırbı gı'xhı'yne cıgeeqa qıyelesmee, millet cıgeençe i'ğiykır deş.

13

¹ Qiyğa millet Xatserotğançe qığeç'u Paranne sahreeqa qadayle.

Kana'anne cigabişeeqa casusar g'uxoole

² Rəbbe Mısayk'le eyhen:

³ – İzrailybışis helesde Kana'anne cigabişeeqa alycaaxvas insanar g'axuvle. Yıts'ıq'vəne (12) nasılıken ç'ak'ınbı g'axuvle.

⁴ Rəbbe uvhuyn xhinne Mısee manbı Paranne sahreençe g'ıxolenbı. G'axuvuyn gırgınbı İzrailybışde nasılıbışin ç'ak'ınbı vuxha. ⁵ Haane manbışin do bı:

Ruvenne nasileençene Şammuayna dix Zakkur;

⁶ Şimonne nasileençene Xoriyna dix Şafat;

⁷ Yahudne nasileençene Yefunna dix Kalev;

⁸ İssaxarne nasileençene Yusufna dix İgal;

⁹ Efrayimne nasileençene Nunna dix Hoşia;

¹⁰ Benyaminne nasileençene Rafuyna dix Palti;

¹¹ Zevulunne nasileençene Sodiyna dix Gaddiel;

¹² Yusufna dix Menaşşeyne nasileençene Susiyna dix Gaddi;

¹³ Daniyne nasileençene Gemalliyna dix Ammiel;

¹⁴ Aşerne nasileençene Mikaelyna dix Setur;

¹⁵ Naftaliyne nasileençene Vofsiyna dix Naxbi;

¹⁶ Qadne nasileençene Makiyna dix Geuel.

¹⁷ Mısee cigayqa ilyaakasva g'axuvuynbıñın do bı manbınıy vod. Mısee Nunne duxays Hoşıays (*g'attıpxhınıy*) Yeşua (*YAHVE g'attıvıxhan haa'a*) do giyxhe.

¹⁸ Kana'anıqa ilyaakas g'uxolemee, Mısee manbıñık'le eyhen:

- Negevne sahrayle k'ena suvabıñeeqa hu-doora. ¹⁹ İlyaaake, nəxdınıy man cıga, nen milletiy maa eyxhe, geebbıye k'ılbabiye manbı, gucukaye dıñe? ²⁰ Manbı vooxhen cıga yugune pisine? Nəxdıne şaharbıñeeyiy manbı aaxva: çabırıbı vodee, hiqiy-allan cigabı it'um hı'ıye? ²¹ Maana nyaq'v nəxübiy, kar ələəye dıñee? Yıvar vodee? Yik'eka, itt'umba vuxhe, qöömee mane cigayn meyvabı alle.

(Manke yıdı t'ımılybı hiyXHarna gah vuxha.)

²² Manbı Tsinne sahraysse Levo-Xamatne k'anene Rexovusqa hapk'ın maane gırgıne cigabıñıqa ilyaakanbı. ²³ Manbı Negevile k'ena qavaylenbı Xevronqa. Mane cigabıñee Anaqıke g'abıynbı: Axıman, Şeşay, Talmay vooxhe vuxha. (Xevron Misireene Tsoan şaharıle yıghıle senna ögiyl alyav'u vuxha.) ²⁴ Eşkolne q'adaalılqa hipxırmee, manbıñe sa ts'ets'nan t'ımilen bıtağ gyatxı tübəəlqa gıvayxan. Mana tübəəyib q'öng'ee avqaaqqa. Manbıñe mançile ğayrı coka narariy incilerıd alyaat'anbı. ²⁵ İzrailyıñe mançe t'ımilena ts'ets' qopxuva mane q'adaalın do Eşkol (*ts'ets'*) giyxhe. ²⁶ Yoq'ts'al (40) yığna manbı mane cigabıñee alycaxu siviyyk'alanbı.

Alycaaxvas hapk'ınınbıñee yuşan hı'ıynbı

²⁷ Manbı Paranne sahreene Qadişeeqa Mısa, Harun, İzrailıbışın gırgınbı vooxhene cigeeqa siviık'al. Maa'ad manbışe Mısays, Harunus, milletıkene gırgıng'us co hapk'inne cigabişee g'acuyınbı yuşan ha'a, co mane cigabişeençe adiyı meyvabı hagva.

²⁸ Manbışe Mısayk'le eyhen:

- Şi ğu g'axuvuyne cigabişeeqa hapk'ın hipxhırınbı. Maa'ad hək'edad nyakiy itv gyodatse vod. Haane mane cigabişın meyvabıd.

²⁹ Saccu maa'ad eyxhen millet gucuka vod, manbışın şaharbid ç'ak'ıda vod, hiqiy-allad yugda it'umı'ı vod. Mançile ğayrı, şak'le maa'ab Anaqıke g'abıynbıb g'avcuynbı. ³⁰ Negevee Amalekbı, suvabınane cige Q'etbı, Yevusbı, Emorbı, deryahneyiy İordanne damayne mıglekıb Kana'anbı vooxhe vuxha.

³¹ Kalevee Mısayne k'ane milletıs yik'ıbı huvu eyhen:

- Hapk'ın man ciga xılelqa alğahas, yişda mançılqa guc hivxharasda.

³² Mang'uka hapk'ıninbişemee eyhen:

- Şasse şene milletıka saç'uvkas vəəxəs deş, manbı şale gucuka vob.

³³ Conemee milletıs, manbışe co hapk'inne cigabişde hək'ee pııda xabar abı eyhen:

- Şi hapk'ın alycaxuyı cigabı yugunbı deşiy, maabın insanarıb zarabacab habat'ayiy. Gırgın şak'le maa'ab g'avcuyn insanar geeb ç'ak'ın karbiyiy. ³⁴ Şak'le ma'ab Anakıke g'abıyn geeb ç'ak'ın kuşdukurarıb g'avcuynbı. Şi manbışde

k'ane şaşqacab ts'irtyar xhinneyiy qöö. Manbışde ulesqab şı heməxüb qabı.

14

Millet g'elil qexhe

¹ Mane xəmdə milletıke ts'ir g'optul, manbı bıkırne xəmdə gyaaşuynbı. ² Gırgıne İzrailıybişe Mısaylenayiy Harunulena haa'a vuxha. Cəmə'ətıncad manbışık'le eyhe ıxha:

– Misir şı hıdyapt'ıynbı, ine sahreexheyib hapt'ıynbıxhiy! ³ Nişisne Rəbbe şı mane cigabışeeqa quvkekka? Maa'ab yışın yedariy uşaxar mering'une xılyaqa gyapk'as, şınab g'ılıncıke hapt'asınbı. Yişdemee Misırqa sapk'ılıy yugda dexheyene?

⁴ Manbışe sana-sang'uk'le eyhe ıxha:

– Şasda xərna g'əyxı', Misırqacab savk'alas.

⁵ Manke Mısayiy Harun maqa sabıyne gırgıne İzrailıyne cəmə'ətne ulene ögiyl aq'vakkena ç'iyelqa gızepeçi Allahıs düə haa'a. ⁶ Şene cigayqa ilyaakas hapk'ıninbışıke qöng'vee, Nunne duxee Yeşueeyiy Yefunne duxee Kalevee, colyun tanalınbı qıtaxxı'ı ⁷ gırgıne İzrailıyne cəmə'ətık'le eyhen:

– Şı ilyaakas hapk'ınin, caançe ilğepç'ıyn ciga geed yugun vod. ⁸ Şı Rəbbisqa yugba qabee, Mang'vee şı mane cigabışeeqa quvkees, nyakiy itv gyodatstsen cigabı şas heles. ⁹ Saccu Rəbbis əsi mooxhe. Mane cigayne insanaaşıleb qı'məəq'ən, şı manbışıle ğameepxhescab deş,

şi manbı ooxhanasınbı. Rəbb şaka vor, man-bışiqamee vuşucar deşda. Manbışile nəxübcab qı'məəq'ən!

¹⁰ Man g'ayxhı, cəmə'ətın Yeşuayiy Kalev «G'ayeqqa hevleva!» eyhe. Mane gahl İzrailybışde gırgıng'us sayangaba Rəbbin Nur Cuka yuşana'ane çadırısne gyaagva.

Mısee milletı-alla düə haa'a

¹¹ Rəbbe Mısayk'le eyhen:

– Mısilqameene mane milletın Zalena haa'as, Zı karane cigeeqa gidıyxhes? Zı co vooxhene cigabışee hı'ıyn əlaamatbı g'ece-g'ece, mısilqameene manbışe Zalqa inyam hidya'as?

¹² Zı manbışılqa hapt'asın ı'kar g'axuvu, Zı manbışın gırgınbı gyapt'asınbı. Vaked manbışiled xədn, gucukan millet g'alyaa'as.

¹³ Mısee Rəbbik'le eyhen:

– Hucoone ixhes, Ğu man hıma'a! Nya'a, Ğu dışde manbı Misırbışde yı'q'neençe Yiğne xəne gucuka qığav'u. Həşde Misırbışik'le Ğu manbı gyapt'ıva g'ayxhes. ¹⁴ Manbışed şok ıxhaynbı mane cigayne gırgıne milletbışis yuşan ha'as. Mane milletbışik'le Ğu, Rəbb İzrailybışde yı'q'ne ıxhay g'ayxhiyn. Mane milletbışik'le ats'an Ğu manbışika Ğucar-Ğu hagva yuşan ha'a ıxhay, Ğunana bulud manbışil oab ulyoozarva. Ğu manbışis yiğniyığın buludne dirakee, xəndemee ts'ayine dirakee yəq haagu.

¹⁵ Ğu gırgın in millet sa insan xhinne gyapt'eene, Yiğne hək'ee g'ayxhiyne milletbışe eyhesın:

¹⁶ «Rəbbe k'in g'assır quvkeesva uvhiyne cigabışeeqa millet qıkkes dəxı'va, Mang'vee man millet sahree gik'uyın». ¹⁷ Xudaavendee həşde Vuce uvhuyn xhinne Cuna xəbvalla haagvecen: ¹⁸ «Rəbb xədıın sabırnana, badaldyooxhena yugvallanana, bınahbışile ilyheç'ena vor. Taxsirang'uk'le vaqa taxsir deşodva itteyhena Mana vor. Dekkaaşe hav'une bınahıl-allab manbışde uşaxaaşılqa xhebne-yoq'ne nasilee yiğbi allya'ana meer Mana vor». ¹⁹ Hucoone ixhes, Yiğne badaldyooxhene xəbne yugvalis sik'ı ine milletne bınahıle ılyheç'e, nəxüriy Misirğançe qığeerç'iyne yiğile g'iyniyne yiğılqamee ı'lğəə.

²⁰ Rəbbe eyhen:

– Zı yiğnemee manbışde bınahıle ı'lğəəna.

²¹ Zalqaniy Yizde ç'iyelyne xəbvalılqan k'in ixhen: ²² manbışik'le Zı Misirnee sahree hı'iyın əlaamatbıyiy Yızın Nur g'acveeyid, manbışe Zı xhuler ıxhiy siliys ı'xı'na, Zal k'ırı alixhxı deş. ²³ Mançıl-allad Zı manbışde dekkaaşis k'in g'assır helesva uvhuyn cigabı manbışik'le mısacad g'aces deş! Zı nişinecar cigeeqa gidiyxheng'uk'le man cigabı g'aces deş! ²⁴ Yizde g'uluqa Kalevıqa medıncad rı'hı'd, saccu mang'vee vod Zal yik'eençe k'ırı iliyxhe. Mançıl-allar Zı mana vuc hark'inne cigabışeeqa qıkkes, man cigabı mang'uke g'abıynbışis heles. ²⁵ Həşde mane q'adaalil Amalekbıyiy Kana'anbı aaxva. Şumee g'iyqa sapk'ıl sahreeqa, Ç'ərane deryahısqa hudora.

Əsi vuxhava caza

²⁶ Rəbbe Mısayk'leyiy Harunuk'le eyhen:

27 - Mıslqameene ine bınahın gyatsts'ıyne milletın Zalena haa'as? İzrailıybişe Zalena haa'ang'a, Zak'le gırgın g'iyxhen. 28 Manbışik'le eyhe: «Rəbbeə vod eyhe, Zalen k'ın ixhen, Şu Zalena haa'ang'a hucooyiy uvhu, Zı man şok ha'asın. 29 İna sahravolle vuşun mayıtı ot'ul-otxul ixhes. Zalena hav'uynbı, g'alle (20) sennanbıyiy manbışile ç'ak'ın gırgınbı, nenbıyiy siyaheeqa alyapt'ı ine sahree hapt'asınbı. 30 Zı helesva k'ın g'assıryne cigabışeeqa şu ikkepç'es deş. Maqa saccu Yefunna dix Kaleviy Nunna dix Yeşua ikkepç'es. 31 Şos diviykkınne, şu vuşun uşaxar merıng'une xıyaqa gyapk'asva eyhene cigabışeeqa Zı manbı quvku man cigabı hagvasınbı. 32 Vuşun mayıtımee sahravolle ott'ul-oxal ha'asınbı. 33 Vuşdemee uşaxaaşe mane sahree yoq'ts'al (40) senna çobaniyvalla haa'as. Mıslqameeyiy vuşun g'ırgınbı sahreençe hapt'ı idyapk'ın, vuşde inyam deşiyvalın manbışe maa'ab əq'üba ts'ıts'aa'as. 34 Cigabışıqa ilyaakas hapk'ınne yoq'ts'alyne yığıl-alla, şu yoq'ts'al senna sahree iviykaras. Sa yığıl-alla şu sa senna əq'üba ts'ıts'aa'as. Məxüd şok'le Rəbbis əsi vuxhay nəxdın kar ıxhay ats'axhesın». 35 Zı Rəbbeə şok'le eyhe, mane Zas əsi vuxhayne cəmə'ətık Zı man uvhiyn kar hidi'ı g'aleççes deş. Manbışikın Zı ine sahree ha'as. Manbışın gırgınbı inyaa hapt'asınbı.

36 Mısee Kana'anne cigabışıqa ilyaakasva g'axuvuyn insanar yı'q'əlqa sıviyk'al, manbışe mane cigabışde hək'ee pısın xabarbı adı cəmə'ət Mısalqa g'elil qa'a. 37 Cigabışde hək'ee

pisın xabarbí adıyne insanaaşılqa, Rəbbe yı'q'ı'n ık'arbí g'axuvu, gyabat'anbí. ³⁸ Cıgabı g'avcesva hapk'ınne insanaaşıke, saccu Nunna dix Yeşuayiy Yefunna dix Kalev üç'übba aaxva.

³⁹ Mısee man İzrailybışıs yuşan hı'ımee manbí axtine nıq'ıka gyaaşe giviyğal. ⁴⁰ Manbí miç'eeb çakba suğoots'u eyhen:

– Şi bınah hav'u, qudoora, həşde Rəbbe şas helesva eyhene cigeeqa vüqqəs.

Manıd uvhu, manbí Kana'anne suvabışılqa avayk'an.

⁴¹ Mısee eyhen:

– Nya'a şu Rəbbe eyhen hidya'a? Şossee, man şu eyhen ha'as əxəs deş. ⁴² Şu hapk'ıneeyib, Rəbb şoka ixhes deş. Duşmanaaşıleb şu avub aaxvas. ⁴³ Maa'ab şosqa Amalekbıyiy Kana'anbí qızaaxas. Şu Rəbbılqa yı'q' sak'alıil-alla, Mana şoka ixhes deş, mançıl-allab şu g'ılıncıke hapt'asınbí.

⁴⁴ Manbí yik' hı'ı suvabışılqa ılqebaç'e. Rəbbıka mugaavilenana q'utyeb, Mısar çadırbí gı'xhı'ıyne cigeençe nyaqacab ı'ğviykar deş.

⁴⁵ Maane suvabışee aaxvan Amalekbıyiy Kana'anbí geepç'ı, manbí gyootu, Xorma eyhene cigalqamee qıhna gyapk'ı g'e'eebaşenbí.

16

Qorax Mısalqa ı'qqə

¹ Leviyne nasıleençe, Qohatna neva eyxhena İsharna dix Qorax yik' hı'ı Mısalqa arayle. Mang'uka sacıgee Ruvenne nasıleençe Eliavın dixbí Datanıyiy Aviram, Peletna dix On arayle.

² Manbışika sacigee İzrailybışkecab g'əvnxı'yn q'öd vəşşe xhots'al (250) dojukan, ç'ak'ınbı havayk'an. ³ Manbı sacigeeqa sabı Mısayk'leyiy Harunuk'le eyhen:

- Vuşun ç'əv! Milletiken gırgınbıcab muq'addasınbı vob, Rəbb manbışde yı'q'neyir eyxhena. Nya'a, şucab şu Rəbbine milletike ooqanbı haa'a?

⁴ Man eyhenbı g'ayxhı Mısa aq'vakkena ç'iyelqa gizerçu, Allahıs düə haa'a. ⁵ Mang'vee Qoraxık'leyiy mang'une gırgıne hambazaaşik'le eyhen:

- G'iyqa miç'eed vuşuyiy Cuna eyxheva, ne-nayiy muq'addasnava, neng'usseyiy Cusqa qixhes əxəva Rəbbe Vucecad hagvasın. Vuşuyiy Mang'vee g'əyxı', mang'usser Cusqa qixhes əxəsda. ⁶ Qorax, ğunay yiğne gırgıne hambazaaşe in eyhen he'e: ətirbı gyoxhxhana'asın g'abbı alyaat'u, ⁷ g'iyqa mançine aqa gyopxhanna ghadır gyuvxhu, qiyğad mançilqa Rəbbine ögiyl ətirbı gıxhxhe. Məxür Rəbbe Vucee, vuşiyiy muq'addasna hagvasda. Leviyke g'abıynbı, şu hı'ıynbı ç'əv!

⁸ Mısee Qoraxık'le meed eyhen:

- Leviyke g'abıynbı, zal yugda k'ırı gyaqqe!

⁹ Nya'a, şos ç'əv dişee? İzrailyne Alla-hee şu İzrailybışike curav'iy, Cus k'ane qav'iy, Cune Rəbbine çadırsneedın gırgın işbı vuşde xılyaqa quviy. Şu məxüb milletis gullux haa'a. ¹⁰ Mang'vee şunab, vuşda gırgına Leviyna nasılıb Cus k'ane qav'u. Şos man

k'ıldanan xhinne, ooğançe, ho'ine şos kaahinaaşın ç'ak'ınbıbnə vuxhes vukkan? ¹¹ Qorax, ğunay yığın hambazar Rəbbilqa vobde g'elil qeepxha hı'nəxüb sabı. Nya'a, Harun vuşune vor şu mang'ulena haa'a?

¹² Mısee Eliavın dixbı, Dataniy Aviram, qoot'al. Manbışe eyhen:

- Deş vüqqə! ¹³ Ğu şı sahree gyapt'asva nyakiy itv gyodatsene cigabişeençe qıǵav'u. Vas man ç'əv dexha, deşxhee, yişda xərnarne ixhes ıkkən? ¹⁴ Mançile ğayrı ğu şı nyakiy itv gyodatstsene cigabişeeqa qabı deş, çolbıyiy t'ımılən baǵbı huvu deş. Deşxhee, vak'le man insanar bı'rq'ı'bavane ats'a? Deş vüqqə!

¹⁵ Mısa it'umra qəllamışxha Rəbbik'le eyhen:

- Manbışe helen ılymaat'a. Zı manbışike əməleb alyapt'ı deş, neng'uscadıd pısın hı'ı deş.

¹⁶ Mısee Qoraxık'le eyhen:

- G'iyqa ğu yıǵne ğırgıne hambazaaşıka arı Rəbbine ögiyl ulyozre, maa'ar ğunar, hambazarıb, Harunur ixheçen. ¹⁷ Vuşde ğırgıng'vee, vuşun ətirbı gyoxhxhan ha'an g'abbı alyaat'u, caqa ətirbı gıxhxhe. Qiyǵa q'öd vəşşe xhots'alyne (250) insanne ğırgıngvee manbı Rəbbine ögiylqa alleçen. Ğunad Haruneeyid vuşun ətirbı gyoxhxhan ha'an g'abbı alle.

¹⁸ Ğırgıng'vee con ətirbı gyoxhxhan ha'an g'abbı alyaat'u caqa gyopxhanna ğadıriy ətir ğıvxhu, Mısaykayiy Harunuka sacıgee Rəbbika yuşan ha'ane çadırene ğhalee ulyoozar.

¹⁹ Qoraxee Mısalqayiy Harunulqava ğırgın

cəmə'ət çadırene ghalee sı'imee, Rəbbin Nur milletis gyaagva.

²⁰ Rəbbe Mısayk'leyiy Harunuk'le eyhen:

²¹ – Mane milletike əq'əna qeepxhe, Zı manbı sa manzilee gyapt'as.

²² Man g'ayxhı Mısayiy Harun aq'vakkena ç'iyelqa gizepçi eyhen:

– Gırgine üç'üdüncıs ı'mı'r hoolena Ğu vorna Allah! Hucoone ixhes, sang'vee bınah hav'uva, Ğu gırgine cəmə'ətılqacab qəl hımaa'a!

Qoraxis, Datanıs, Aviramıs caza hoole

²³ Rəbbe Mısayk'le eyhen:

²⁴ – Milletık'le eyhe: Qorax, Datan, Aviram aaxvane cigabıssıse əq'əna qeepxhe!

²⁵ Mısa suğots'u Datanısqayıy Aviramısqava ayk'an. İzrailin ağsaqqalarıb Mısayqab qihna avayk'an. ²⁶ Mısee milletılqa xabar g'uxoole:

– Man pısın insanar aaxvane çadırbıssıse əq'əna qeepxhe. Manbışde nişikcab sumot'a, deşxhee, şunab manbışde bınahbışıl-alla hapt'as.

²⁷ Gırgınbı Qorax, Datan, Aviram aaxvane çadırbıssıse əq'əna qeebaxhe. Dataniy Aviram cone xhunaşşeşika, dixbışika, k'inne uşaxaaşika qığeepç'ı, çadırene ghalee ulyoozar.

²⁸ Mısee eyhen:

– İn gırgın karbı zı zaled alqana deş, Rəbbe uvhu hı'ıva şok'le inçike ats'axhxhes:

²⁹ man insanar avxuyn gırgın insanar xhinne hapt'eene, manbışde vuk'lelqa qadiynbıd menne insanaaşine vuk'lelqa qadiynçik akarada

ixheene, şok'le ats'axhxhe zı Rəbbe deş g'axuvu. ³⁰ Rəbbe sa medın həşdilqamee g'idecuyn kar he'eene, ç'iyeyn ghal aaqı manbı cone karaka höbğeene, manbı şene dyunyelqa üç'übba apk'ineene, manbı Rəbbis əsi vuxhava şok'le ats'axhxhesın.

³¹ Man gırgın Mısee yuşan hı'ı ç'əvxhamee, ç'ie q'öne cigeeqa qexhe. ³² Ç'iyeyn ghal aaqı coyub, con xizanbıd, Qoraxın hambazarıb, con gırgın karıd höğən. ³³ Manbı cone gırgıne karaka ahaleeqa üç'übba avayk'an. Ç'ie manbışıl oo it'umexhen, manbı milletne əreençe avayk'ananbı. ³⁴ Manbışde hiqiy-alla uly-obzurne İzrailybışik'le manbışın ts'irbı g'ayxhı, «Ç'iyeyn şınab hümöögəcenva!» uvhu heebax-anbı.

³⁵ Rəbbe ts'a g'axuvu q'öd vəşşe xhots'al (250) ətirbı adına insan gyoyxhan ha'ana.

³⁶ Rəbbe Mısayk'le eyhen:

³⁷ - İlahiyetçiy Harunne duxayk'le Eliazarık'le eyhe, ətirbı gyoxhxhan ha'an g'abbı gyopxhunne insanaaşile aleet'ecen. Ətirbı gyooxhan ha'an g'abbı muq'addasınbı ıxhal-alla ğu manbı se'e. Qiyğa caana ghadır dağe'e. ³⁸ Manbı bınahbı hı'ıynbışın ətirbı gyoxhxhan ha'an g'abbı vod. Manbı cone bınahbışıl-alla habat'a. Man ətirbı gyooxhan haa'an g'abbı k'etu k'üvə, qotku qe'e, manbı q'urbanbı allya'ane cigalqa gyuvax-anasınbı xhinne qe'e. Man g'abbı Rəbbis adıl-alla manbı muq'addasınbı vod. Hasre man İzrailybışdemee işaarat ixhecen.

39-40 Gyooxhan hav'uyne insanaaşe adıyn yezake hı'iyın man g'abbı, kaahin Eliazaree Rəbbe Mısayk'le uvhuyn xhinne, alyaat'u yugda k'etu, qotku qı'ı, q'urbanbı allya'ane cigeeqa gyıvaxanasınbı xhinne qa'a. Harunuke g'abıynbışile ğayrı menne şavacad Rəbbine ögiyl arı ətırbı gyoxhxhan hıma'acenva məxüd ha'a. Man İzrailıyışe yugda yik'el aqqecenva, Qoraxikiy cune hambazaaşik qıtxhuyn divan mebnıbışik mexhecenva ha'a.

Rəbbina qəl

41 Qinne yiğil İzrailıyne cəmə'ətıncab Mısaylenayiy Harunulena haa'a vuxha. Manbışe «Şu Rəbbin millet gik'uva» eyhe ıxha.

42 Millet sadı Mısalqayiy Harunulqa ı'qqəmee, Rəbbika yuşan ha'ane çadırsnee manbışik'le buludun çadır avqu g'ooce. Mançe manbışis Rəbbin Nur gyaagva. 43 Mısayiy Harunub çadırsqa qavayle. 44 Rəbbe Mısayk'le eyhen:

45 – Mane milletıke əq'əna qeepxhe, Zı manbı sa manzilee gyapt'as.

Man g'ayxhı Mısayiy Harun aq'vakkena ç'iyelqa dizyabatçe.

46 Mısee Harunuk'le eyhen:

– Yiğın ətırbı gyoxhxhan ha'an g'ab aleet'e, caqa q'urbanbı allya'ane cigeençe gyopxhanna ghadır alyapt'ı gyuvxhe, qiyğad çilqad ətırbı gıxhxhe. Manbıd alyaat'u milletısqa g'adaxvne, manbışda bınah hoögle. Rəbb it'umra qəllamışxha, milletılqa haptasın xhinnen yı'q'ı'n ık'ar g'axuvu.

47 Harunee Mısee uvhuyn xhinne ha'a, ətırbı gyoxhxhan ha'an g'ab alyat'u milletısqa g'adayxhvan. Maa'ab insanar habat'a gibğıl vooxhe. Mang'vee vucee adıyn ətırbı gyopxhane ghadırelqa gıxhxhı, məxüb milletna bınah hoğalna. 48 Harun hapt'ınbışdeyiy üç'übınbışde yı'q'nee ulyorzuling'a ık'arbı ç'əveetxhaynbı. 49 Qoraxıl-alla hapt'ıynbışile ğayrı, yıts'ıyoq'vad aazırıy yıghıd vəş (14700) insan mane ı'k'arbışike qek'a. 50 Man ı'k'arbı ç'əveetxhava, Harun sıyk'alna Rəbbine çadırsıqa, Mısayne k'anyaqa.

17

Harunun əsaa

1 Rəbbe Mısayk'le eyhen:

2 - İzrailıbışıka yuşan hı'ı, manbışde nasılbışde ç'ak'ınbışısse yıts'ıq'vəne (12) nasılıs yıts'ıq'vəlle əsaa aleet'e. Gırgıng'un do cune əsaal ok'ne. 3 Leviyne nasılene əsaalqa Harunun do ok'ne. Gırgıne nasılbışde ç'ak'ınbışde doyl sa əsaa ixhecen. 4 Manbı Zı şosqa araylene çadıree, Rəbbıka mugaavilenane q'utyeyne ögiylqa gıxhxhe. 5 Zı g'əvxüyne ç'ak'ınbışde sang'une əsaan t'ur g'aahas. Zı məxüd şolena haa'an İzrailıbışın ghalybı sa'asınbı.

6 Mısa İzrailıbışıka yuşan hı'ı ç'əvxhaamee, manbışde gırgıne nasılbışde ç'ak'ınbışe mang'usqa curayda-curayda əsaabı hele. Mane quvuyne yıts'ıq'vəne (12) əsaabışde əree Harunun əsaayid ıxhayn. 7 Mısee əsaabı çadıree Rəbbine hıqa giyxhe.

⁸ Qinne yiğil Mısa çadıreeqa ikkeç'umee g'ecen, Leviyne nasılın quvuyne Harunne əsaal t'urub alyabı vob, t'et'id g'avhu vod, çil alyabına badamıb hipxhırb. ⁹ Mısee man gırgın əsaabı İzrailybışısqa qığa'a. Əsaabı g'əyxı' gırgıng'vee cun əsaa alyaat'a.

¹⁰ Rəbbe Mısayk'le eyhen:

- Harunun əsaa sak'al hı'ı mugaavileyne q'utyeyne ögiylqa gıxhxhe. Hasre man k'ırı ilydixhenbışdemee işaarat ixhecen. Mançin Zalena hav'uyud ç'əva'asın, coyub hapt'ıyke havaacesınbı.

¹¹ Mısee gırgın Rəbbe cuk'le uvhuyn xhinne ha'a. ¹² İzrailybışe Mısayk'le eyhen:

- Şi habat'anbı! Yişde gırgıng'ukuncad ıxhayn! ¹³ Rəbbine çadırsıqa qıxhnana gırgına qık'asda. Ho'ine, şi gırgınbı hapt'asınbine?

20

Mıseeıy Harunee hav'una bınah

¹ Ts'eppiyne vuza gırgın İzrailybı Tsınne sahreeqa qabı, Qadışee ulyoozar. Maa Mayram qeek'ana, maayir k'eyxhına.

² İzrailyne cəmə'ətıqa ulyoğasın xhyan eyxhe deş, mançil-allad cəmə'ət Mısayneyiy Harunne hiqiy-alla sadı, manbışik'le cuvabbı eyhe ıxha.

³ Cəmə'ətin manbı t'yats'axala'amee eyhe ıxha:

- Yişin çocar habat'amee, şınab hapt'ınbıxhiy nımee yugda eyxheyiy! ⁴ Nişısne şu Rəbbin cəmə'ət ine sahreeqa qadı? Şınab yişin həyvanarıd hatt'ecenvane? ⁵ Nişısne şi Misirğançe qığav'u ine pıse cıgeeqa qabı?

İnyaa taxilib, inciliyib, t'imilid, narar ələənçik akar deşod. İnyaa ulyoğasın xhyanıd deşod!

⁶ Mısayiy Harun cəmə'ətisse Rəbbika yuşan ha'ane çadıresqa apk'ın, mançine ghalee aq'vakkena ç'iyelqa dizyabatçe. Maa'ad manbışısqa Rəbbin nur gyagva.

⁷ Rəbbee Mısayk'le eyhen:

⁸ – Əsaayid alyat'u, ğunayiy yiğne çocce Harunee cəmə'ət se'e. Manbışde ulene ögiyl ganzıke xhyan heqqe. Məxüd ğu milletis ganzın xhyan heles, coyud cone çavra-vəq'əynıd avts'esınmeen xhyan ulyoğecenva.

⁹ Mısee cuk'le uvhuyn xhinne əsaa Rəbbine ögiyle alyaat'an. ¹⁰ Mıseeiy Harunee cəmə'ət ganzine ögiylqa sı'imee, Mısee maa'ad manbışik'le bınah ha'asın cuvab uvhu:

– Zalqa vüqqənbı, zal k'ırı alixhxhe, nya'a, xhyan şı şos ine ganzeençene qığahas?

¹¹ Mısee xıl ooqa qı'ı, xıləne əsaaka q'öne yəqqees ganzile k'ena i'xı'mee, mançeençe geed xhyan gyodatstse giyğal. Gırgıne cəmə'ətınıd cone çavra-vəq'əynıd mançe avts'esımeen xhyan ulyoğa.

¹² Rəbbemee Mısayk'leyiy Harunuk'le eyhen:

– İzrailyne milletis Yızda muq'addasiyvalla haagvas vuşun inyam hiditxırva, Zı manbışıs helesva uvhuayne cigeeqa, Zı şosqa manbı hivx-hara'as havaasaras deş.

¹³ Man xhyan Meriva (*cuvabbı uvhiyn*) eyhene cigaysneniy vod. İzrailybı ma'ab Rəbbika cuvabilqa abayle, Mang'veeyib Cuna muq'addasiyvalla ma'ab manbışik'le haagva.

21

Yezake hav'una xoçe

⁴ Millet Or eyhene suvaysse giç'uyng'a, Edomne cigabişeeqa ikkideepç'esva manbı Ç'ərane deryahne suralqa avayk'an. Yəqqı'l milletın sabır g'aat'an. ⁵ Manbı giviğalanbı Allahılenayiy Mısaylena haa'a. Manbişe eyhe ıxha:

- Şu nişisne şı Misirğançe qığav'u? Sahree hapt'ecenvane? İnyaa, gıneyid, xhyanıd nencad deşin! İne otXHuniyked şas halı'iy qöö!

⁶ Mane gahl Rəbbe manbişılqa zəhərıkan xoçebı salat'a'a. İzrailıybışıke geeb insanar xoçeyn üvxü hapt'ı. ⁷ Millet Mısaysqa adı eyhen:

- Şı valena, Rəbbilena hav'u bınah opxhun. Düə hee'e Rəbbe şake xoçebı əq'əna qee'ecen.

Mıseeıyb Rəbbis düə haa'ana. ⁸ Rəbbe Mısayk'le eyhen:

- Xoçe hav'u t'at'alqa qüvxhe. Xoçeyn ı'xı'na mançıqa ilyakkımee, üç'ürra axvas.

⁹ Mısee yezake xoçe hav'u t'at'alqa gyuvaaxan. Xoçeyn ı'xı'na insan mane yezake hav'uyne xoçeyqa ilyakkımee, üç'ürra axva ıxha.

Tsakhur
Portions of the Holy Bible in the Tsakhur language
of Azerbaijan

copyright © 2022 Pioneer Bible Translators

Language: Ts'əxna miz (Tsakhur)

Contributor: Institute for Bible Translation

<https://ibtrussia.org/en/media?id=TSK>

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 19 Apr 2023
6257bde4-455f-5247-95e7-0a89f1fdd1f1